

VAŽNOST UVIDA U ZDRAVSTVENU PISMENOST KOD PACIJENATA S REUMATOIDNIM ARTRITISOM

IMPORTANCE OF THE INSIGHT INTO HEALTH LITERACY IN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS

Natalija Mišković¹, Ivan Anzulović^{2,1}

¹*KBC Sestre milosrdnice*

²*Klinika za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju*

Uvod. Zdravstvena pismenost definirana je kao sposobnost pojedinca za primanje obradu i razumijevane osnovnih zdravstvenih informacija i usluga koje su mu potrebne za donošenje odgovarajućih zdravstvenih odluka.

Cilj ovog rada je na osnovu pregleda literature ukazati na važnost zdravstvene pismenosti za pacijente s reumatoidnim artritisom.

Metode. Kako bi se identificirala randomizirana kontrolirana istraživanja koja su pratila zdravstvenu pismenost pacijenata s reumatoidnim artritisom u odnosu na (aktivnost bolesti, pridržavanja uzimanja terapije, funkcionalnu sposobnost), pretraživale su se baze podataka PubMed / Medline, Scielo, PEDro, i Cochrane.

Rasprava. Zdravstvena se pismenost sve više prepoznaje kao kritična odrednica zdravlja i smatra se da vodi do socioekonomske nejednakosti u pristupu i ishodima skrbi. Kod pacijenata s lošijom zdravstvenom pismenosti manja je vjerojatnost odlaska na preglede kod zdravstvenih djelatnika, sudjelovanja u preventivnim programima ili traženja liječničke pomoći. Ograničena zdravstvena pismenost povezana je s lošijim zdravstvenim ishodima i štetnim zdravstvenim ponašanjem uzrokovanim na primjer, neoptimalnim korištenjem zdravstvene skrbi, manje primjerenom interakcijom pacijenta s pružateljem usluga i manje odgovarajućom brigom o sebi. Štoviše, utvrđeno je da pacijenti s ograničenom zdravstvenom pismenošću imaju smanjeno znanje i razumijevanje svog zdravstvenog stanja i načina na koji ga treba liječiti. Poteškoće u zdravstvenom opismenjavanju nerazmjerno pogađaju ranjive skupine, uključujući starije odrasle osobe, etničke manjine, osobe s invaliditetom i nepovoljnim socioekonomskim stanjem. U reumatologiji se pokazalo da je ograničena zdravstvena pismenost povezana s lošijim funkcionalnim statusom bolesnika s reumatoidnim artritisom. Reumatološkim pacijentima s 'dobrom zdravstvenom pismenošću' najčešće su prepisivani biološki antireumatski lijekovi koji modificiraju bolest (bDMARD). To ukazuje da pacijenti sa smanjenom zdravstvenom pismenosti imaju smanjeni pristup biološkoj terapiji.

Zaključak. Za suočavanje s reumatskom bolešću važno je sudjelovanje bolesnika u planiranju liječenja i jačanju zdravstvene pismenosti. EULAR preporuke pozivaju na zajedničko donošenje odluka kao sastavni dio liječenja unutar koordinirane skrbi za pacijente s RA. Treba omogućiti edukaciju i informiranje bolesnika u svim fazama reumatske bolesti.

Ključne riječi: zdravstvena pismenost, pacijent, reumatoidni artritis

E-pošta glavnog autora: natalybilc@gmail.com

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa